

Suretperestlik Nedir?

İnebolu'dan Salih Bey: “İman ve Küfür Muvazenelerinde geçen, “Sanemperstliği şiddetle, Kur’ân, menettiği gibi; sanemperestliğin bir nevi taklidi olan suretperestliği de meneder. Medeniyet ise, suretleri kendi mehasininden sayıp, Kur’ân’a muaraza etmek istemiş. Hâlbuki gölgeli, gölgesiz suretler, ya bir zulm-i mütehaccir veya bir riya-i mütecessit veya bir heves-i mütecessimdir ki; beşeri zulme ve riyaya ve hevaya, hevesi kamçılayıp teşvik eder.”1 cümlesindeki suretperestlikten kasıt nedir?”

Sanemperestlik, putperestliktir. Bu şirktir ve Kur’ân bunu menediyor. Putperestliğin bir nevi taklidi suretperestliktir. Yani resim-perestliktir. Yani resme tapıcılıktır. Yani resme kutsiyet izafe etmektir. Yani resmi kutsallaştırmaktır.

Resme kutsiyet izafe etmek de şirk oluyor.

Üstad hazretleri burada resmin mana itibariyle açılımını yapıyor. Ve resimlerin yasak sınırını çiziyor. Resimler şu üç çizgide olursa haramdır:

1- Zulm-ü mütehaccir:

Taşlaşmış zulüm. Veya kâğıda işlenmiş zulüm. Yani zulüm aracı haline getirilen resim.

2- Riya-i mütecessit:

Cesete bürünmüş riya. Riya ve gösteriş heykeli. Riya veren, riyaya sevk eden, riyayı azdıran bir obje ise eğer haramdır.

3- Heves-i mütecessim:

Hevesin cisim hâli. Cisimleşmiş heves. Hevesleri azdıran bir obje ise eğer, yani

ŧehvet ve sair hevesleri haram biçimde işleyen resimler haramdır.

Resimler bu üç manada olursa Kur'ân değerleri ile çelişir. Medeniyet ise her üç manada da resme bir medeniyet değeri olarak sahip çıkıyor.

Şirkten, zulümden, riyanadan ve hevesten arındırmak şartıyla resim, Kur'ân nazarında men edilmiş değildir. Dolayısıyla fazla fotoğraf çektiirmek, fazla resim yapmak ve yaptırmak, eğer bu dört dehşetli manayı ihtiva ediyorsa suretperestliğe girer.

Ama yok, bu dört mananın dışında olursa resim ve suretler men edilmiş değildir. Mesela manzara ve tabiat resimleri, adaba uygun hatıra resimleri, bir resmî iş için çektirilen resimler, hizmet için yapılan resimler bu dört manayı taşımadığından haram kapsamına girmezler. Dolayısıyla suret-perestlikten de sayılmazlar.

Günün Duâsı

Allah'ım! Amelimi ihlâsla süsle! Şirkten, ucbdan, riyanadan, haram heveslerin tasallutundan muhafaza eyle! İşlerimi rızanla tezyin et! Kusurlarımı affınla ıslah et! Günahlarımı mağfiretinle hasenata tebdil eyle Âmin.

Dipnotlar:

1- İman ve Küfür Muv., s. 164